

Red. și Adm.-ția:
Școala No. 4.
Str. Delavrancea 23
Apare la 5 și la 20
a fiecărei luni

FOAIA ȘCOLARĂ

Abonamente:

Pe un an Lei 120
Pe jum. aa Lei 60
Inserțiunile și reclame
se publică după tarif
Manuscrisele nu se
::: înapoiază :::

ORGANUL OFICIAL AL REVIZORATULUI ȘCOLAR DIN BIHOR

Nouă orientare în educație.

Fiecare secol își are idealul său de viață, fiecare popor caută să-și armonizeze idealul său cu acela al omenirii. S'ar părea că a trecut vremea idealismului și că materialismul practic cuprinde tot mai mult lumea. În realitate însă, dacă privim de aproape lucrurile, și materia și idealul au mers mână în mână, accentuându-se când o direcție, când alta. Căci nici materia nu va putea renunța la rolul său în lume și nici inteligența omenească nu mai poate fi oprită din avântul său vertiginos. Cel puțin pe terenul vieții omenești va fi o vecinică relație între materie și între minte, când una întrecând pe alta, când armonizându-se între ele.

Azi, din cauza distrugerilor fără seamăn ale războiului; din cauza răsturnării norocului, când bogății au rămas săraci și mulți norocoși săraci au ajuns ceea ce nici nu visau; azi se pare că fiecare își caută o cale mai comodă în viață, pe care să meargă cu cât mai mici eforturi și să capete cât mai mari beneficii. Și cu toată această sete generală de căpăturală, începe să se desprindă tot mai limpede un nou drum în viața omenirii. E o tendință tot mai accentuată de înțelegere între oameni, o dorință tot mai puternică de pace. E drept că lupta nu va înceta, e drept că războiul este în vinele animalului, fie el chiar de speță umană; e drept că pacea absolută nu poate fi decât rezultatul unei morți generale; dar nu-i mai puțin adevărat că azi spiritul omenească a pornit-o, fără să putem prevedea cât îi va ține, spre o înțelegere generală.

În curentul acesta nou al omenirii, școala joacă un rol foarte însemnat, ea fiind factorul chemat să armonizeze idealul de educație al unui neam cu acela al omenirii. Diplomații iscălesc tratate, pacte de garanție, alianțe de prietenie cu popoarele vecine; școala pregătește sufletul generației în vederea înțelegerii generale. Și oricine va recunoaște că sufletul astfel pregătit face mai mult decât toate tratatele diplomaților.

Să ne gândim la câteva exemple din trecutul educației popoarelor spre a dovedi că atunci când educația unui popor nu a fost seama de curentul general al omenirii, ea, această educație a fost dăunătoare și acelui popor și lumii.

Bunăoară este îndeobște știut că educația exclusivistă a Evreilor a stricat și poporul său și omenirea. Idealul strimț și intolerant al poporului ales, l-a pus în conflict cu toată lumea. Concepția că numai evreul este om, că Dumnezeu numai pe el l-a ales, s'ar părea numai că l-a fost folositoare. L-a salvat ce e drept rasa, l-a ferit pe fiul lui Israel de amestecul în masa cea mare de popoare, cu toate că trăiește risipit în această masă. Dar să fim dreți și să o recunoaștem că neamul lui Israel nu reprezintă azi decât o rasă prea puțin de învidiat și în același timp joacă în curentul de armonie socială tocmai rolul cel mai dezacordant. E de ajuns să studiem unul dintre curentele vătămătoare ale lumii, bolșevismul, și să dovedim că peste 90% dintre elementele anarhice și destructive au fost evrei. Ceea ce ne face și pe noi, nu să ne gândim la un antisemitism de stradă și de gălăgie, ci la un curent de sănătate românească prin care să contrabalansăm și să anihilăm curentele destructive ce se furiează printre noi.

Mai nou este exemplul Germaniei, care este în primul rând victima greșitei orientări în educație. Să nu ne amăgim cu idealul educației germane, decât poate numai în parte. Azi vin chiar savanții germani și așa putea elta lucrări de valoare, cari dovedesc ce rău a făcut poporului german școala sa din ultimul timp, dela Bismarck încuace mai ales. Naționalismul orgolios și disprețuitor german, tot atât de exclusivist ca și al Evreilor, a fost scopul suprem al educației. Cultul urei de tot ceea ce nu era german, propagarea unui imperialism nimicitor de popoare, înțesnut prin o literatură didactică în acest sens, lată ceea ce a făcut nenorocirea Germaniei. Idealul național, atât de necesar pentru ridicarea oricărui popor, în Germania căpătase o formă care nu se mai poate împăca cu curentul general de înfrățire al omenirii, curent care își avea cuibul cel mai cald în Franța. Curentul omenirii întregi a fost însă mai puternic și fatal trebuia să strivească pe cel german. Și azi se mai vede greutatea cu care omenirea întregă luptă să schimbe mentalitatea ca aceea a poporului german, primejdioasă unui ideal mai înalt.

BC
Bihor
Uni

Poporul maghiar, el însuși o anexă a curentului pangermanist nu a scăpat de nenorocita orientare în educație. Incapacitatea de a prinde marele drum al omenirii întregi, credința că numai ce-i ungar este om; absurdă pretenție de a stăpâni popoare, mai ales acum în vremurile cele mai sublime ale libertății, lată atâtea cauze care fac pe vecinii noștri să nu poată găsi adevărata orientare în viață. Șovinismul și arma pe care vecinii noștri le cultivă cu atâta zel în sufletul generației de azi, le vor fi mai întâi fatale. Vor pregăti o generație care se va lavi de marele curent al omenirii, pe care se încâpățânează să nu-l înțeleagă.

Astfel fiind lucrurile suntem datorți să deschidem noi ochii mari și să vedem ce orientare vom da tineretului zilei de mâine. „Ne-am cucerit ce-avem de cucerit”. Dar trebuie să ne mai cucerim un loc de frunte în concertul popoarelor; în acest cor mare ce tot face repetiție nu trebuie să urlăm ca fiarele, ci să ne cântăm frumos partea noastră. Naționalismul nostru trebuie să fie deschis spre naționalismul altor popoare; iubirea; iubirea noastră de neam trebuie să se împace cu aceea vecinilor noștri, dorința noastră de a ne ridica, trebuie să tolereze și dorința altora de a se ridica, iubirea de hotna, de limba, de trecutul nostru, atât de necesară generației de mâine, trebuie să nu degenereze în ură de ce-are este al altuia, iar pentru că totuși în concertul cel mare al lumii, nu toți vecinii vor să ia parte din deschisă inimă-întmă, noi nu cu ură ci cu hotărâre să fim gata. Să facem din tinerii noștri elemente românești puternice, dar de ordine și capabile să înțeleagă timpurile. A trecut vremea absurdităților medievale; naționalismul reînviază

în haine mai luminoase și devine factor de ridicare nu numai al poporului ci și al omenirii.

Păcat că Germania nu a ascultat de pedagogii săi adevărați și s'a supus unui curent determinat de capete strimbe fie ele chiar filozofice. Astfel se știe că toată pedagogia herbartiană, a fost o pedagogie cu un ideal umilitar, fără să degenereze în anarhia internaționalismului criminal și fără să exagereze sentimentul național. Herbart schițează admirabil figura omului ideal, omul care să aibă o minte largă, omul care să-și îndrepte interesul în toate direcțiile omul care să se poată înțelege cu toți, rămânând totuși expresia firească a unei rase. Nu l-au înțeles însă pe Herbart și s'au luat după Bismarck. Noi, printr'o școală în spiritul nou, cu învățători luminați și înțelegători al rosturilor lumii, vom putea în curând să învingem și suflăm pe dușman. Să căutăm victoria nu sădind în sufletul copilului elemente negative de ură, ci virtuți pozitive, valori reale. Puterea sufletului nostru va fi de ajuns să zdrobească pe cei ce nu înțeleg. Și prin aceasta, fără să vrem ajungem la acordul dintre școală și biserică. Biserica, desbrăcată și ea de cătușele de fier ale oricărui confesionalism; biserică vie a iubirii de omenie va putea iubirea de neam pe care ne-o sădește școala. Nici învățătorul, nici preotul nu trebuie să pună școala și biserica în slujba urei nici de frați din același sânge, nici de oameni. Ți-se cere puțină putere de înălțare ca să te poți debrăca de ruginile trecutului. Dar tu preot și tu învățător ești dator să o faci, căci voi veți da noua orientare în educație

George Bota.

Lecția de începerea cursului „Istoria pedagogiei moderne“

ținut la universitatea din București de către d-l G. G. Antonescu, prof. univ.

V'am anunțat un curs de istoria pedagogiei, cu sub titlul, Pedagogia modernă, Doctrinile fundamentale ale pedagogiei moderne. Vă voiu lămurii pentru ce am dat acest subtitlu.

Istoria pedagogiei cuprinde două părți: întâia, istoria teoriilor pedagogice, istoria principiilor pedagogice, adică evoluția principiilor pedagogice; a doua, istoria pedagogiei, care a fi istoria practicii școlare, istoria instituțiilor școlare și a diferitelor organizații școlare. Fără să trecem cu vederea această a doua parte, vom lăsa-o însă pe planul al doilea, pentru a da cea mai mare importanță istoriei doctriinelor și aceasta pentru următoarele motive: întâi, dintre cele două elemente care constituie istoria pedagogiei, elementul teoretic și cel practic, elementul teoretic este determinant iar elementul practic este determinat, adică în evoluția instituțiilor școlare, de obicei în marea majoritate a cazurilor, teoriile, sunt acelea care dau direcția și practica este aceea care mai curând sau mai târziu se conformează principiilor stabilite. Ca probă că este așa avem faptul că o mul-

țime aș putea zice fără să afirm prea mult, că cele mai multe din principiile metodice pe care le aplicăm astăzi în învățământ, pe care deabia astăzi începem să le aplicăm, au fost stabilite în teoria pedagogică, prin urmare în evoluția doctriinelor pedagogice, poate acum o sută, două sau trei sute de ani. Prin urmare teoria putem zice că în majoritatea cazurilor devansează practica, teoria stabilește principiile pe care practica le aplică de obicei mult mai târziu și de acela am zis că doctriinile reprezintă elementul determinant, iar practica pe cel determinat.

Un al doilea motiv afirm și nu pot să fiu desmințit în afirmarea mea, că nu poate nimeni să pătrundă, să înțeleagă, să aprofundeze mișcarea pedagogică a timpului nostru dacă nu cunoaște originile acestei mișcări în pedagogia trecutului, căci aproape toate principiile metodice pe care le aplicăm noi astăzi, ca principii definitive își au obârșia în pedagogia trecutului, cele mai multe dintre problemele pedagogice ale timpului nostru, dintre chestiunile acelea care nu au găsit încă o solu-

ține definitivă, au început a fi discutate și a găsi soluțiuni trecătoare în pedagogia anterioară.

În fine, cele mai multe, aproape toate curentele mari ale timpului nostru își au originea în pedagogia trecutului și aceasta veți avea ocaziunea să observați în tot cursul anului la acest curs de istoria pedagogiei.

Ca să vă lănușesc asupra celor afirmate, voi lua câteva exemple de principii, probleme și curente ale pedagogiei timpului nostru și vă voi arăta întrucât aceste principii, probleme și curente își au originea în trecut. Mă ocup întâi de principii, deci de principiile stabilite în pedagogie. Ați auzit vorbindu-se în timpul din urmă foarte mult de chestiunea concentrării materiilor de învățământ, atunci când este vorba de alcătuirea programelor. Știți că acum se fac reforme școlare aproape în toate țările civilizate și în nici una din aceste reforme nu poate să lipsească chestiunea aceasta a concentrării materiei de învățământ, adică a programului unitar. Se pune bunoară chestiunea dacă obiectele de învățământ trebuie să fie grupate în program în jurul unui obiect central, care să le domine pe toate celelalte, sau dacă obiectele de învățământ au toate drepturi egale în învățământ și se cere pur și simplu numai o armonizare între ele, astfel încât programul să poată reprezenta un tot unitar, celace cu un termen modern am numit corelațiunea obiectelor de învățământ. Când vorbim de obiect central, acela ar fi concentrarea pur și simplu în jurul unui centru; când vorbim de drepturi egale ale obiectelor de învățământ, înseamnă că stabilim o corelațiune.

Tot așa se pune întrebarea dacă lumea înconjurătoare care ne prezintă obiectul studiilor din program trebuie studiată în învățământ ca un tot unitar, deci în mod global, sau trebuie împărțită în elemente constitutive și studiată prin analiză în mod parțial. Prin urmare interpretare globală a programului sau interpretare parțială.

Ei bine, toate aceste patru interpretări, concentrarea propriei zisă, corelațiunea, interpretarea globală a programului, interpretarea parțială, pe toate acestea le găsim în istoria pedagogiei moderne, începând din secolul al 17-lea. În secolul al 17-lea găsim câteva din punctele acestea la marele pedagog al timpului, Comenius. Mai târziu în secolul al 19-lea, găsim pusă problema cu toată amploarea în pedagogia herbartiană, încât rețet, această chestiune își găsește originea în pedagogia trecutului.

Un al doilea principiu despre care nu numai ați auzit, dar care desigur vi s'a și aplicat în învățământ, este principiul intuițiunii, principiu care cere ca elevul, pe cât posibil, să ia contact direct cu realitatea. Realitatea, după cum știți, poate să fie realitate externă, lume din afară și atunci contactul cu ea se face pe calea simțurilor externe, sau poate să fie realitate internă, realitatea din conștiința noastră, și atunci acest contact cu realitatea internă îl luăm prin introspecțiune, prin observarea propriilor noastre stări sufletești. Prin urmare, intuițiune în lumea din afară, intuițiune în lumea din propria noastră conștiință. Știți foarte bine că principiul acesta al intuițiunii se aplică azi nu numai în științele pozitive, la științele fizico-naturale unde se presupune că fiecare școală trebuie să aibă un laborator, că trebuie să dispună de material didactic bogat, colecțiuni de minerale ș. a. m. d. se aplică însă și la istorie și la religie, etc. Astăzi avem în școli tablouri istorice, proiecțiuni religioase, în istorie avem cinematograful școlar care a luat astăzi o dezvoltare imensă în străinătate. În Franța în Germania, în Anglia sunt case speciale care lucrează

filme cinematografice cu subiecte religioase, cu vederi din lumea întreagă, pentru înlesnirea studiului istoriei, al religiei, al geografiei etc. Deasemenea în psihologie în ceiace privește intuițiunea internă veți fi auzit, cel puțin unii dintre Dv. dacă nu toți, profesori de psihologie îndemnându-vă să vă observați propria Dv. stare de conștiință, pentruca dela date concrete să vă puteți apoi ridica la legile psihologice.

În legătură strânsă cu acest principiu al intuiției, stă principiul de asemenea cunoscut al trecerii dela concret la abstract. Astăzi, nici un profesor conștient de datoria lui și care știe puțină pedagogie, nu va lua calea inversă, dela abstract la concret decât în anumite cazuri, în matematică, spre ex. care este o știință eminamente pozitivă. În altele cazuri însă el va proceda întotdeauna dela concret la abstract. Și nu numai în științe pozitive, unde pornesti dela anumite fenomene, anumite ființe sau lucruri în concret, pentruca pe urmă să te ridici la legi biologice sau naturale, minerale, dar chiar în domeniul literaturii găsim astăzi pe unii profesori cari nu mai încep prin a caracteriza, o teorie sau o epocă literară dela început, ci încep prin a pune pe elevi să citească anumite opere și numai pe baza operilor cetite, deci pornind dela detaliile concrete ale operilor cetite, cu ajutorul profesorului, elevul extrage caracteristica operii sau a epocii de care este vorba. Tot așa și la gramatică, pornim dela exemple ca să ajungem la regulă, nu începem cu regulă pentruca apoi să vină exemplul.

Ei bine Domnilor, atât principiul intuițiunii cât și al trecerii dela concret la abstract, au și unul și altul oarecare vechime. În ceiace privește principiul intuițiunii acesta încă de acum 500 ani, adică din veacul al 15-lea începe să se accentueze. Este destul să vă citez pe Rabelais, Montaigne, pe filozofii englezi din veacul al 17-lea Bacon, Locke, în sec. 18 pe J. J. Rousseau, care pune mult temel pe intuițiune. Asemenea putem citi, pentru secolul al 17-lea pe Comenius. În fine în sec. 19-lea întâlnim pe cel mai de seamă reprezentant al metodei intuitive, Pestalozzi. Acesta din urmă nu numai că a arătat importanța intuiției în învățământ și a trecut dela concret la abstract, dar el este acela care a studiat bine metoda după care se face intuițiunea. Astăzi, pedagogia timpului nostru nu deține, nu înlătură aproape nici unul din principiile metodelor intuitive stabilite de Pestalozzi, ci, cel mult dacă le completează, dacă adaugă la ele câte ceva.

Tot astfel și în ceiace privește norma de trecere dela concret la abstract, o găsim definitiv stabilită și metodicește formulată în pedagogia herbartiană.

Până aci am dat două principii stabilite în pedagogie. Vă voi da acum două exemple de probleme, prin urmare de chestiuni cari sunt încă discutabile în pedagogie, dar care se discută de foarte multă vreme și a căror soluțiune nu o vom găsi decât urmărind discuțiunile lor anterioare pe tot firul lor evolutiv.

Știți foarte bine cât se străduște lumea astăzi să facă să prospereze educația popoarelor. Poate că ați auzit că și la noi în timpul din urmă s'a desbătut și de către autoritățile școlare și corpul didactic, precum și de parlament și de lumea chiar din afară de interesele școlare, problema învățământului primar și a educațiunii populare. Sunt câteva elemente ale acestei probleme pe cari volesc să le scot în evidență pentruca să pot arăta pe urmă că ele își au obârșia foarte departe în trecut. Mai întâi este chestiunea extensivității cantitative a culturii în popor. Una dintre acestea este, după

cum știți obligativitatea învățământului pentru toți cetățenii. O alta chestiune, care privește învățământul primar este de ordin calitativ: să se dea o cultură mai adâncă, mai profundă, maselor populare. Soluținea la această chestiune ne-o dă adăugirea câtorva ani la învățământul primar. Avem astăzi, prin noua lege a învățământului primar 7 ani în loc de 4 pentru toți elevii care după primele 4 clase nu trec la învățământul secundar.

În fine o a treia problemă de mare importanță pentru inv. popular o formează școlile de adulți. Ce facem cu acei indivizi cari au ajuns la o vârstă post-scolară, oameni maturi, fără să aibă nici măcar cultura elementară? Poate statul să-i privească cu nepăsare? Fără îndoială că nu. Ei bine, toate aceste probleme, obligativitatea, sporirea numărului de ani în învățământul primar, învățământul adulților, le găsim soluționate în legislațiunile străine mai de mult și astăzi le găsim realizate și la noi. Obligativitatea există mai de mult și în legea trecută, dar nu existau sancțiuni destul de puternice pentruca obligativitatea să fie garantată. Ei bine pot să vă afirm că obligativitatea și școlile de adulți le găsim încă în timpul evului mediu și anume pe timpul lui Carol cel Mare care cerea răspândirea învățământului în popor și puneă sancțiuni foarte aspre pentru cei cari nu se supuneau. El cerea ca toți adulții să învețe scrisul, cititul și cântecetele bisericesti. De asemenea găsim mai târziu în domeniul teoretic, în domeniul doctrinei, doi mari pedagogi ce-și fac a fală din a soluționa problema învățământului popular și anume în secolul al 17-lea Comenius și în al 19-lea Pestalozzi.

O a doua problemă: Ați auzit de sigur discutându-se chestiunea educației religioase, mai cu seamă de când s'a realizat România Nouă. Avem acum multe confesiuni, cari fiecare au o putere destul de mare. Confesiunile acestea le aveam și înainte, dar ele erau atât de slab reprezentate, încât nu prezentau o problemă pentru învățământ. Astăzi însă când avem confesiuni puternice, se pune problema în primul rând dacă învățământul religios trebuie să mai rămână la școli sau dacă trebuie scos și în al doilea rând, în cazul în care el ar rămâne, dacă nu trebuie să se dea în școli confesionale, adică fiecare confesiune să-și aibă școlile ei, sau dacă fiecare școală primește elev: de toate confesiunile ei ar putea să urmeze cursurile în comun la toate materiile în afară de religie unde fiecare confesiune să-și aibă reprezentatul ei. Ei bine, oricum s'ar soluționa astăzi această problemă, și nu știm dacă se va putea ajunge astăzi așa de ușor la o soluțione trebuie să vă menționăm că problema s'a pus energic și în teorie și în practică, încă din sec. al 18-lea. În secolul al 18-lea găsim la Rousseau în faimoasa lui operă Emile și anume în cartea IV-a, idela unui învățământ religios neconfesional, un învățământ religios care să convină tuturor confesiunilor, rămânând confesiunea să și-o aleagă tânărul mai târziu, după ce termină studiile școlare. Această idee lansată de Rousseau este chiar realizată în practică în școala germană a sec. al 18-lea la curentul filantropinist: de care mă voi ocupa la timp. Ne putem duce chiar mai înapoi. În secolul al 17-lea găsim o latură a problemei educației religioase manifestată la filozoful și pedagogul englez Locke care cere pentru învățământul religiunii o biblie școlară, adică o biblie din care să se înlăture toate elementele cari nu pot fi înțelese de elev sau care din punctul de vedere moral ar fi dăunătoare elevului. Prin urmare, iată o a doua problemă mare care agită spiritele pedagogice ale tipului nostru și care își găsește începutul în pedagogia trecutului.

În fine pentru a termina cu exemplificarea, trec la două curente mari ale timpului nostru, cari țărăși își au origina întrecut. Ați auzit vorbindu-se foarte mult acum în urmă, de curând, de clasicism și realism. Poate știți chiar că în Franța s'a făcut acum un an și ceva o reformă de către Dl. Leon Berard, a învățământului secundar pe baza clasicistă, studiile clasice fiind luate ca punct central al programului de învățământ. Puțină vreme după aceea, schimbându-se guvernul, ministrul care succedea Dlui Berard schimbă programul și dă drepturi cel puțin egale, dacă nu ceva superioare elementului realist, reprezentat prin științele pozitive.

Prin urmare problema curentului acesta își are influențe în pedagogia timpului nostru, soluținea definitivă nu s'a dat încă, dar este probabil că se va ajunge la o soluțione care să cuprindă în sine ambele elemente, și pe cel clasic și pe cel real, adică la ideea unui liceu unitar, nu pe secții cum li avem astăzi, pe secție clasică, modernă și reală.

Clasicismul are în trecut două faze importante: în secolul al 16-lea în timpul umanismului, când oamenii de cultură al timpul căutau să reînvieze cultura antică greco-romană și să realizeze în omenirea modernă tipul omului antic; găsim după acela un curent clasicist la finele sec. al 18-lea și începutul celui de-al 19-lea, așa zisul neo-clasicism care caută să regenereze cultura modernă deja destul de avansată în epoca acela, prin intermediul culturii clasice și crede că cultura clasică este cel mai bun mijloc pentru a dezvolta însușirile sufletesti al elevului, puterea de judecată, simțul estetic, ordinea. Ei bine, pot să vă afirm, și vă veți convinge studiind pedagogia că toate argumentele aproape pe cari le aduc partizanii clasicismului de astăzi, le regăsim la aceste faze ale evoluției clasicismului.

(Va urma).

† Pantelie Bugariu.

Asociațiunea învățătorilor români din jud. Bihor subsecția Mărghita a suferit o mare lovitură prin mutarea la cele vecinice a președintelui acestei subsecții care a fost Pantelie Bugariu.

După un serviciu de 35 ani pe cariera spinoasă a dascălului la 31 Iulie a. c. și-a dat sufletul în mâinile marelui dascăl Isus.

Ca fost coleg al reposatului nu pot ca din înșărcinarea învățătorilor din pl. Mărghita, cari am rămas orfan în urma pierderii a prealubitului nostru președinte Pantelie să nu amintesc că cine a fost Bugariu, dascălul dela Suig.

Noi cei din jur îi zicem: „moșule“, căci ca un moș ne era prin sfaturile lui părintești de cari deseori ne împărțeam și cari sfaturi eșiau din adevărată inimă de părinte. — Acesta a fost colegul Bugariu.

Ca muncitor pe terenul creșterii, pe terenul bisericesc și ca bun cetățean român, viața lui este o carte deschisă.

Cea mai mare plăcere o avea între elevii lui din școală. Activitatea lui din școală și afară din școală o spun locuitorii din comunele: Tășad, Sătuibarbă și Șufug, cari toate deplâng moartea iubitului lor dascăl.

Afară de școală îl mai vedem în timpurile de subjugare ca președinte al asociației învățătorilor ort. români din jud. Bihor; iar dela înfăptuirea neamului românesc până la moarte, ca președinte al învățătorilor români din pl. Mărghita.

La toate întrunirile învățătorești statul și vorba lui liniștită cu adânci idei și bine judecată era datătoare de ton.

Pe terenul bisericesc încă a avut o influență mare căci dela începutul pășirei sale pe arena vieții a fost membru laic în sinodul eparhial al diecezei Oradea-Mare Arad. — Ca bun cetățean și înfăptuitor român, la parte la memorandumul din 1906 unde numele lui figura printre acei judecași de jurafii unguri.

În timpul războiului mondial, gândul lui sbura la frații de dincolo de Carpați, așteptând oasul desrobirii din care cauză toată viața lui a fost un chin, fiind pururea urmărit ca un spion din partea dușmanului de veacuri.

Aceste sunt faptele dascălului dela Șulug! Acesta a fost Pantelie Bugariu, care s'a dus fără să ne zică un adio de despărțire.

El s'a dus, iară noi întristați și nemângâiați am rămas.

Amintirea lui vecinică va rămănea între noi și memoria binecuvântată.

Dormi în pace suflet blând, căci nu vreau să-ți tulbur somnul, ci vreau să-ți zic un: „În vecl pomenirea ta”!

Petru Cepleu

Inv. în Ciutelec.

Observare justă.

Asociația învățătorilor din Bihor și-a ținut adunarea generală în anul acesta la 16 Iulie în Oradea-Mare, cu un program destul de bogat și bine întocmit.

Adunarea și-a parcurs toate punctele indicate în program în bună ordine afară de punctul unde era vorba de restaurarea comitetului central al asociației.

Aici nu știu intenționat sau din greșală, s'a comis o nedreptate și anume: 13 membri cari formează comitetul central, toți 13 sunt din 5 plăși, ba din o plasă sunt aleși 5 membri, din altă plasă 2. Să fim acum sinceri și să ne întrebăm: Oare în cele 8 plăși eschise cu totul nu se află nici un învățator bine meritat pentru titlul de membru în comitetul central? Oare din câte învățătoare avem în județul Bihor, n'are măcar una meritul de a fi aleasă ca membru în comitet.

Să uzim răspuns!!

Dacă acest lucru s'a comis din greșală, atunci nu pot zice alt ceva decât că, comisia candidatoare care n'a fost destul de precaută, să-și recunoască greșala; iar dacă s'a comis intenționat la îndemnul unora sau altora, acei ce l'a comis trebuie să recunoască: Mea culpa, mea maxima culpa!

Nu râvnim, nici nu muncim pentru titluri; muncim ca să ne facem datoria față de neam și patrie. Ne îndignează însă foarte mult faptul indicat mai sus cu atât mai vartos că vedem, că chiar nici noi între noi nu căutăm, nu apreciem meritele unuia sau altuia, apoi cum vom aștepta să ni-le apreciere alții.

Alăta deocamdată.

Meletiu Suctu
Inv.

PARTEA OFICIALĂ

No. 69169—1925.

Ministerul Instrucțiunii, Direcțiunea Generală a învățământului primar și normal-primar.

Domniile Revizor,

Domnii Colonel Miltiade și Lt.-Colonel Gherghel din București, au editat o broșură intitulată „Un sistem de instrucție tactică” din care ofițerii pot studia unele procedee de luptă și lua cunoștință de îndatoririle ce le au când vor fi chemați pentru caz de războiu. Lucrarea a fost premiată de Marele Stat Major și recomandată tuturor ofițerilor activi și de rezervă cu ordinul No. 1476.

Lucrarea costă 200 Lei. Pentru institutori și învățători se poate face înlesnirea ca plata să se facă în 2 luni consecutive câte 100 Lei.

Ministerul recomandă această broșură membrilor corpului didactic și vă roagă a comunica aceasta doritorilor care voesc a o procura.

Director General:
Petre Ghifescu.

Sub-Director:
F. Theodorescu

No. 2857—925.

Către toate Direcțiunile școalelor primare și grădiniilor de copii de stat din jud. Bihor.

Conform legilor și ordinelor în vigoare înscrierile elevilor pentru anul școlar 1925/26 se vor face în zilele dela 1—10 Septembrie a. c. la toate școalele primare și grădiniile de copii de stat din județ, iar cursurile se vor începe la 15 Septembrie.

Fiind timpul pentru aplicarea în total a legii nouă a învățământului primar în clasa I se vor înscrie conform art. 12 numai copii cu 7 ani de etate împliniți, iar elevii, cari au absolvat cl. IV a școlii primare, se vor înscrie în cl. V. resp. cursul I al școlii primare superioare.

În împrejurările, în cari Ministrul ar crede necesar, el va putea admite, ca copiii să poată urma în școala primară dela vârsta de 6 ani. Spre scopul acesta se va cere încuviințarea specială a Ministerului pentru fiecare elev în parte pe lângă aceluiași Estrasului de naștere și a unui certificat medical, care să dovedească, că elevul e deplin sănătos și îndeajuns dezvoltat

pentru urmarea cursului primar. Cererile se vor înainta prin Revizoratul școlar.

Direcțiile școlare vor raporta la 1 Septembrie, că anume cari învățători s'au prezentat la posturi spre a se putea compune fără întârziere statele de plată pe luna Septembrie. Cel ce nu vor raporta vor fi lăsați afară din statul de plată, pentru ce singuri vor fi vinovați.

Revizor școlar:
E. Popescu.

No. 8015—1925.

Avem onoare a vă face cunoscut, că Ministerul cu ord. No. 73.604/1925 a dispus ca toți învățătorii și conducătoarele care nu știu bine românoște să se prezinte la cursurile de limba română și dacă nu vor reuși nici la examenul din August a. c. să fie excluși din învățământ.

Veți binevol a comunica celor în drept.

Inspector șef,
Evuțian.

TABLOUL No. 1.

al învățătorilor titulari provizorii numiți pe data de 1 Septembrie 1925.

Cei cari nu vor putea produce dovadă că au satisfăcut obligațiile militare, vor rămâne suplینtori.

1. Popescu M. Grigore numit tit. proviz. în com. Păulești cu ord. No. 85.033/1925.	
2. Oltean Grigore numit. tit. prov. în com.	Prisaca
3. Botișel Maria " " " " "	Petriteni-Z.
4. Grigorescu Cornelia " " " " "	Miersig
5. Aron Laurențiu " " " " "	Târgușor
6. Pop Sldonia " " " " "	Gurbediu
7. Luran Augustin " " " " "	Vadu-Criș.
8. Valda Valeria " " " " "	Iteu
9. Chelariu Grigore " " " " "	Talpe
10. Cărbunar Veturia " " " " "	Husasău-T.
11. Sabău Georgina " " " " "	Săldăbagiu-Celca
12. Chergar Silvia " " " " "	Tămășeu
13. Cristescu Elena " " " " "	Holod
14. Seifer Margareta " " " " "	Sărbi
15. Bailo Ana " " " " "	Clocaia
16. Popescu Sever " " " " "	Călacea
17. Popescu Emil " " " " "	Sântimbru
18. Groza Ioșif " " " " "	Balc
19. Șimon Emilia " " " " "	Otmani
20. Dărăbclanu Ioan " " " " "	Broaște
21. Cocăluău Dtru " " " " "	Săcădat p. II.

Toți cu ordinul No. 84.932/1925.

TABLOUL No. 2.

Aceștia au dreptul la titlul de inv. provizoriu, dar cerând posturi vacante nepublicate în buletinul Oficial, au fost numiți deocamdată suplینtori.

22. Dezel Iuliu numit supl. în com.	Moclar-Salonta
23. Keiger Ștf. " " " "	Cheșereu

24. Pop Gheorghe num. tit prov. com.	Derna
25. Budal Ana " " " "	Pișcoi
26. Pop Ioan " " " "	Sântion
27. Manolescu M. " " " "	Tășad
28. Paul Aurel " " " "	Bicaciu-Cărănd
29. Popa Rozalia " " " "	Buntești
30. Șerban C-lia " " " "	Drăgești
31. Coroiu Lucr. " " " "	Vaşcău
32. Samuilă Cst. " " " "	Șoim
33. Popovici El " " " "	Hârgești
34. Chiș Aurelia " " " "	Galoș-Petreu p. II.
35. Pop Eivira " " " "	Ciumeghiu p. II.
36. Adler Elbeta " " " "	Botz
37. Negruțu Gh. " " " "	Gălășeni
38. Drincu Livia " " " "	Oșand
39. Dejeu Coelia " " " "	Săcueni
40. Mărgărit Sid. " " " "	Valea lui Mihail
41. Ditrașcu Val. " " " "	Valea lui Mihail

Toți cu ord. No. 84.932/1925.

Toți cei noi numiți se vor prezenta până la 28. August la posturile în care au fost numiți. Despre ocuparea postului va raporta fiecare revizoratului școlar prin președintele comitetului. Cel cari nu vor raporta aceasta, vor fi considerați ca neprezențați și deci nu vor fi trecuți nici în statele de leafă pe Sept.

Revizor școlar
E. Popescu

No. 2252—925.

Avem onoare a vă comunica în copie ord. Ministrului Instrucțiunii Nr. 68498/925 rugându-Vă să binevolți a ține seamă de cărțile didactice recomandate din partea Ministerului.

Repetăm circulara noastră de anul trecut aducându-Vă la cunoștință că Ministerul are editate în depozit cărțile didactice mai jos notate cu prețul semnat în dreptul fiecăreia.

1. M. Dragomirescu și Gh. Adamescu gramatica pentru școlile normale 10 lei. 2. Al. Scărădeanu fizica de cl. III-a cu prețul 15 lei. 3. Eugen Dămveanu carte de cetire cl. II-a urbană prețul 9 lei. 4. Eugen Dămveanu carte de cetire cl. II-a rurală prețul 9 lei, și Vă rugăm să binevolți a aduce la cunoștință că revanzătorilor librării și comitetelor școlare li se acordă de minister peste prețul cărții un rabat de 30%.

Costul cărților comandate se trimite la minister printr-o recipisă liberată de administrația financiară constatatoare de consemnarea sumei pe seama administrației casei școlarelor Dir. Gen. ss. Spirescu.

No. 2151—925.

Ministerul Instrucțiunii cu ord. Nr. 59.995/924 a aprobat să se desfășoare posturile de învățători care sunt în conformitate cu dispozițiile art. 66 și 220 din legea învăț. primar. Iar încât privește înființarea posturilor noi pe 1 Septembrie a. c. se va deschide în urma cererilor individuale și motivate prin Inspectoratul Regiunii potrivit circularii ministeriale Nr. 120.006/924.

No. 2441/1925.

Ministerul Instrucțiunii cu ord.Nr. 70827/1925, consideră dimisionat din învățământ pe ziua de 15 Febr. 1925 pe Dl. Constantin Drăgan inv. Școlii primare de stat din comuna Călugări jud. Bihor, deoarece a absentat nemotivat dela post.

No. 61949—1925.

Ministerul Instrucțiunii Direcțiunea Generală a învățământului Primar și Normal-Primar.

Dna A. Hanry cu domiciliul în București calea Rahovei 192, a editat „Albumul de încoronare” al M. M. L. L. Regele și Regina, pe care-l oferă școlilor cu 40 lei exemplarul cu portretele montate.

Ministerul găsește această lucrare instructivă și o recomandă școlilor. Doritorii a’i procura se pot adresa susnumitel.

Director General
S. R. Formac.

Sub Director
F. Theodorescu.

No. 62211.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor cu adresa No. 46977/25, ne aduce la cunoștință că în com. rurale și chiar urbane există răul obicei, ca parte din locuitor. și mai ales copiii în timpul primăverii, când sosesc păsările călătoare, cu deosebire prepelițele, pun în grâul verde pe câmp lațuri, plăși și alte instrumente oprite de legea vânătorii spre a le prinde.

Unele prepelițe sunt prinse vii, altele mor în lațuri sugrumate, până să fie găsite. Din cele prinse, pe femei le omoară, iar pe bărbați li vând la târg sau li chinuesc ținându-l în ciururi Pe lângă aceasta mai au obiceiul ca primăvara când la munca câmpului sunt, prind puși de iepuri care se găsesc pe ogoare sau mriște și pe care-i chinuesc până când li omoară volind să-i hrănească artificial. Dacă iepurașii fug mai tare, asmut câinii și aceștia li prind și mănâncă. Mai distrug de asemenea cuiburile păsărilor cântătoare luându-le oule. prind cu plasa privighetorii iar iarna cu ciele păsări cântătoare. Pe bărbați li păsttează să-i vândă sau li pun în colivii, iar la femei le rupe gâtul cu mâinile și le asvârlă, săvârșind astfel cele mai crude barbarii.

Toate aceste fapte sunt pedepsite de legea vânătorii. Pentru a face să înceteze aceste obiceiuri rele din care cele mai multe ori provin din ignoranță și au de rezultat împușinarea vânătorii și păsărilor cântătoare atât de folositoare agriculturii, și pomiculturii, vă rugăm ca imediat să puneți în vedere tuturor membrilor corpului didactic din com. urbane și rurale ca la cursurile ce predau elevilor, să le arate relele ce fac omorând animalele și păsările sau le țin în colivii, îndemnându-i să aibă milă de ele ca și de cele de curte, punându-le în vedere că faptele lor sunt pedepsite de lege și părinții rând sunt responsabili de faptele copiilor lor.

Director General
P. Ghifescu.

Sub director
F. Theodorescu.

No. 8149/1925.

În urma ord. Or. Min. Instr. Nr. 76.231.1915 vă rugăm să binevolți a numai primi în învățământ pe fostul învățator suplinitor Constantin Jonescu care e funcționat la școala din com. Meri-Coafa jud. Teleorman deoarece a luat hani dela comitetul școlar și apoi a dispărut. Dir. Gen. (ss.) Petre Ghițescu.

p. Inspector șef,
Corbu Silaghi

No. 8148/1925.

Avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul cu ord. Nr. 77868/1925 a dispus ca inv. suplitor M. Ștefanescu dela școala din com. Sarighețol jud. Constanța, să nu mai fie numit învățământ în nici un județ din țară întrucât. Dsa a căutat să inducă în eroare prin acte false, autoritățile școlare.

Vă rugăm luați notă și comunicați în revista oficială a jud. DV

p. Inspector șef,
Silaghi Corbu.

No. 8151/1925.

Învățătorul suplitor Trofin Jonescu dela școala din Cărpinoș, jud. Slatina nu va mai fi primit în învățământ, pentru rea purtare.

p. Inspector șef,
Corbu Silaghi.

No. 8150 1925.

Avem onoare a vă face cunoscut, că suplitorul Constantinescu din Rogojeni-Covurlui, fiind un element rău, Ministerul cu ord. Nr. 65.124/1925 a dispus să nu mai fie primit ca suplitor la nici o școală.

p. Inspector șef,
Corbu Silaghi.

No. 8226/1925.

Pentru știri și conformare avem onoare a Vă comunica în copie ord. Minist. Instr. Dir. Gen. a inv. normal-primar Nr. 84.339/1925.

Avem onoare a vă face cunoscut, că diplomele de învățatori dela școlile normale minoritare, dau dreptul numai pentru numirea ca învățatori la școlile primare minoritare, nu și la școlile primare de stat.

Veți bine voi a comunica celor în drept și a dispune în consecință Dir. Gen. (ss.) Petre Ghițescu.

p. Inspector șef,
Corbu Silaghi.

No. 3338/1925.

Se reamintește tuturor învățătorilor, că Ministerul prin ord. No. 104047/2924 a dispus retragea din uz, a manualulul „Geografia județului Bihor de Petru Coroiu, Iosif Tripon și P. Domocoș, întrucât nu este aprobat conform dispozițiilor în vigoare.

Revizoratul școlar:

Tipografia: Strada Francisc Deac No. 2. Telefon 10-02.

Aranjată cu cel mai variat și modern material. — Execută

prompt și cu prețurile cele mai moderate:

Ziare, Broșuri, Reviste, Afize, Bilanșuri, Anunțuri,

Invitări, Registre, Cărți de vizită și tot felul de

lucrări alingătoare în această branșă.

TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ
SOCIETATE ANONIMĂ

ORADEA-MARE

Librăria:

**B-dul Regele
Ferdinand 11. Tel. 10-16**

Asortată cu tot fel de cărți didactice și rechizite școlare; reviste și cărți literare și de știință românești și străine, furnizează cu prețuri de concurență: Hârtie, Creioane, Tocuri, Penițe și Materiale pentru Bănci și Birouri.

Legătorie de cărți: face orice lucrări ireproșabile în această branșă; adresați-vă cu toată încrederea pentru convingere. Comenzile se efectuează cu cea mai mare atenție și prompt. ::::

**„CORVINA“ LIBRĂRIE ȘI PAPETĂRIE ORADEA-MARE,
PIAȚA UNIRII 16.**

Se găsesc următoarele cărți didactice în ediția cea mai nouă pentru școala urbană și pentru div. rurale.

ABECEDARE

Biculescu — Tesu I—II

A. Caba: I—II.

Dulfu — Cristescu: I—II

I. Nisipeanu: I—II.

Moldovan:

Vuta:

Teodoru — Dobrovici: I II.

CĂRȚI DE CETIRE

Biculescu — Tesu: Cl. II—IV.

Dulfu — Cristescu: II—IV.

Moldovan: cl. II—IV.

Teodoru — Dobrovici: cl. II—IV.

Vuta: cl. II—IV.

GRAMATICI

Biculescu — Tesu: cl. III—IV.

Caba: cl. III—IV

Gârbovicescu — Ghisă: cl. III—IV.

Stoinescu — Niculescu: . . .

Teodoru — Dobrovici: . . .

GEOGRAFII

Ștefănescu, Bunea Nicu: Jud. Bihor

Biculescu M.: Geografia României.

Continent. României.

Dulfu—Cristescu: Geogr. României.

Continent. României.

Vasilu—Dobrovici: . . .

Continent.

ARITMETICI

Biculescu M.: cl. I—IV.

Dima—Nicolaeșcu: cl. I—IV.

Patriciu Onu — Dobrovici: cl. I—IV.

CALIGRAFII

Biculescu M.: Cașel de Caligr. I—IV.

Dobrovici—Ștefănescu: . . . I—IV

HĂRȚI

Harta României format mare

. . . Europei . . .

. . . Asiei . . .

. . . Africa . . .

Harta America format mare.

. . . Australia . . .

DESEMNE

Biculescu M.: Cașel de des. I—IV.

Hegel—Teodoru—Simioescu . . .

ȘCOALELE DE ADULȚI

Popescu — Băjenariu: Abecedarul

omului matur pentru adulți anal-

fabefi și ghiduri de carte.

Tănăsescu G.—Costacea—Ștefănescu:

Cartea adultului pentru adulți can-

didatji la examenul de absolvire

a cursului primar.

Mare depozit de cărți didactice, știin-

țifice, Pedagogice și Literare. Cașel

de socoată, dictando, tăblițe de pia-

tră, stife de piatră, cretă creioane pe-

nițe, cerneală, bareți pentru tabla

școlii și copii, lineale, etc.

Imprimare pentru școală.

Pentru Domnii Invățători cu rabat!

Pentru Domnii Invățători cu rabat!

Catalog trimite gratuit la cerere Librăria „CORVINA“ Oradea-Mare Piața Unirii 16.